

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, temető-uteza 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertlen levelek nem fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatkak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonczy-uteza 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetésmény-, nyilvántér- és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos pe it sor térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilvántér:

Egy sor 20 kr

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-uteza 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezlszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

† Rezső trónörökös.

Ő es. kir. fenségét Rezső trónörökösöt Baden melletti Meyerlingben, hova még kedden vadászni ment, szerdán éjjel halva találták. Halálának oka első hírek szerint szívszélhűdés volt. E feltevésből kiindulva a monarchia mindkét hivatalos közlönye az uralkodó házat s a birodalom összes népeit ért súlyos csapásról következő jelentést adott ki:

„Borzasztó sorsesapás érte Magyarország Felsőes uralkodó Házát és minden magyart. Mély gyász borult Magyarországra és az egész osztrák-magyar monarchiára. Rudolf, szeretett trónörökösünk, meg van halva! Ő Felsége a Királynak és a Királynénak hön szeretett fia, a gyengéd hitves Stefánia trónörökösne életboldogsága, Gizella és Valéria főhercegnők szeretve tisztelt fivére, az összes lf. uralkodóház büszkesége, a hű népek reménysége, élete virágában, tevékenységének teljes erejében korai sirba szállt.

A legmélyebb gyászban, véghetetlen fájdalommal telt szívvel, örökölt szeretettel és hűséggel fordítják a monarchia népei fájdalomtól telt tekintetüket a lf. trón felé, s azon benső imában egyesülnek: engedje a Mindenhátó, hogy hön-szeretett Uralkodónk és a Felsőes Királyné vigaszt találjanak mérhetlen fájdalmukra; mert az emberi szózat, még ha milliók ajakáról hangzik is, alig képes azt most nekik nyújtani.

A megrendítő halálesetről a következőket közölhetjük:

T Á R C Z A.

Vágó Marczli.

Viszik Vágó Marczit nehéz vasba verve,
Lehorgaszta fejét lelke súlyos terhe.
S hogy oda állítják a bíró elébe,
Rejtett félelemtől megremegeg a térde.

— Hallod-e, te Marczli! Ne is tagadd! Látod:
Tanuk bizonyítják rád a gyilkoságot.

Vágó Marczli szeme idegesen rándul
S cifrán rakott szűrét felrántja félvállrul.

— Nem tettem!.. Nem tudom!.. A ki reám
Az igaz Istenre nincsen annak gondja. (mondja,
Hamisan esküszik az Urnak nevére!..
... Es arezába szokell vadul forgó vére.

— Jól van tehát, Marczli!.. Itt van ez a balta! —
S kezében a bíró magasra feltartja
Mialatt Marczinak vád tépi a szívét —
Esküdjél meg reá, hogy ez nem a tiéd!

Vágó Marczli rögtön egyet előre lép
Életvágy feszíti szorongó kebelét.
Levették már róla pandurok a vasat,
Esküdnék, de szíve csakhogy meg nem hasad,
Rángó ajka még a szót is megtagadja
Elfojtja azt szíve nehéz áradatja,
Szeme üvegessül, mert a nap betekint,
Sugára ott játszik fornyadt arezán megint.

— A ki a szép napot felhozta az égre,
Hogyan esküdjem meg hamisan nevére!

Szédülő fejével egyet odább lépve
Kábultan lerogyik a bíró elébe.

A mikor feleszmél, szóra nyílik ajka.
— Tekintetes uram! enyim az a balta.
Együtt legénykedtem Keselyű Józsisval
S együtt háltunk künn a gazdánk lovaival,
Az én gazdám lova rozsz volt, — míg a Józsi
Szép parádés lovon szokott kikoeszini.
Irgyeltel tőle. Megállj! — így gondolom.
Nem sokáig járók a gazdám rozsz lován.
Az irigység lángja epeszté keblemet,
Menekülni tőle, beláttam: nem lehet,
Egy éjen, hogy Jóska ott feküdt mögöttem,
Hat balta csapással kegyetlen megöltem
Elloptam a lovat, mentem rajta messze,
Reszkette figyeltem a zörejlő neszre,

Ő es. és kir. fensége Rudolf főherceg trónörökös tegnapelőtt több vendégével vadászati kirándulást tett Baden melletti Meyerlingbe. Hivatalosak voltak Coburg Ágost herceg ő fensége és gróf Hoyos József ő nagyméltósága is. Ő fensége azonban már tegnap kissé rosszul érezte magát, és e miatt a Burgban megtartandó családi ebédéről is ki kellett magát mentetnie. Midőn a vadásztársaság tagjai ma reggel egybegyűltek s ő fensége a trónörökös körökben meg nem jelent, rögtöni részvételtjes tudakozódásukra fájdalomtól megtörtén vették azt az irtózatot hirt, hogy ő fensége szélhűdés következtében meghalt. Mint villám a derült égből, sujtott le ennek a megrázó eseménynek híre a es. és kir. Burgban.

A kimondhatatlan fájdalom láttára, mely Felsőes Uralkodóházunkat eltölti, minden magyar ember ajkáról imaszerűen hangzik fel a fohász: Isten tartsa, védje és áldja Ő Felsőesét a Királyt és a királyi házat s adjon mindnyájunknak erőt, hogy ezt a nagy csapást elviselhessek!

A megrendítő hír városunkban már a szerdán esteli órákban elterjedt, de senki sem mert hitelt adni. Csütörtökön reggel már hitelt érdemlő táviratok is érkeztek, — teljes megerősítést azonban csak a délután érkezett fővárosi lapok útján nyerhetett, melyek egytől egyig gyászkeretben emlékeztek meg kétségbevonhatatlanul igazolva, hogy az uralkodó ház fénye, a nemzet reménye nincs többé . . .

Mig rajtam ütöttek végre a pandurok.
Tekintetes uram! Így volt ez a dolog.

Összeroskad ismét, mint villámütött fa,
Előtte fénylik a cifranyelű balta.
Viszik a börtönbe, lefekszik a földre:
Az a balta mégis ott ragyog előtte.
A vastag pokróczot teríti arezára
S mégis előtte áll Jóska véres árnya.

— Nyissák ki az ajtót!.. — kiált egy reggelen.
Börtönfelügyelő azonnal megjelen.

Elrémül, hogy látja Marczli halvány arezát,
Visszatükrözi ez lelke nehéz harcát.

— Vezess a bíróhoz!.. Vezess a törvényre!;
S börtönmester viszi a bíró elébe.

Ott Marczli felkaczag, tekint széjjel vadul,
S végre kimerülten a padlóra le hull.

A bíró néz reá és szól idő múlva:
— Téboldyába vele!.. Meg van bolondulva!

S z i n i P é t e r.

Az őrnagyné.

— Némethöl: E. J. —

(Folytatás.)

— Szórakozásból?! Nem egészen, — válaszolt nevetve, — sokat, a mi az ott utazástól elválaszthatatlan, nem igen lehet szórakozásnak nevezni. Másrészt az a gazdag tapasztalat, a mit az ember csak egy év alatt is szerez sokkal több a szórakozásnál. En geologiai felvételek végett voltam ott, — mondá röviden, mikor Ilona kérdő tekintetét észrevette.

Tehát egy tudós! Ilona előtt ez roppant érdekes volt, már rég szeretett volna valami híres tanárt ismerni, talán az ismeren ilyen lesz? De nem látszott eléggé öregnek és méltóságosnak. Szemei oly különös kifejezéssel nyugodtak az ő gyöngéd alakján, — és olyan szép, mély tekintetű szemek azok, hangja oly szép csengésű, hogy a zene kedvelő Ilonát kellemesen megremegetteté.

„Milyen jó a férfiaknak!“ — mondá a fiatal leány, mi közben ábrándosan nézte a tovatűnő vidéket, — „ők utazhatnak s mindent tehetnek szabadon, — míg mi egy kicsit a művészetekbe és efelébe belekontárkodunk, azzal vége. Például Indiát csak úgy ismerjük, ha a „Paradicsom“ vagy „Peri“ című zeneműveket énekeljük“, — tervé hozzá, de már ismét nevetve.

„Oh ne sajnálja az asszonyok sorsát!“ — mondá Rodicz élénken, „senki sem érzi inkább, mint egy szak-tudós, mennyire egyoldalú a mi műveltségünk. Higyje el,

A pénteken délután érkezett hivatalos lap a trónörökös hirtelen halálának okát a megejtett vizsgálatból kifolyólag öngyilkosságban keresi s erre vonatkozólag a következő jelentést adta ki:

„Az ő es. és kir. fensége Rudolf főherceg trónörökös elhunytának lesújtó eseményeiről általunk tegnap közölt adatok, a magas elhunyt legközelebbi környezetének a végzetterhes esemény kábitó benyomása alatt szerzett első észleleteire voltak alapítva. A környezet, miután a hálószoba ajtaja feltörtetett, ő es. és kir. fenségét ágyában élettelenül találta, s ezen első benyomásra támaszkodtak aztán a Bécsbe érkezett jelentések, valamint az a föltevés is, hogy a halált szívszélhűdés okozta.

A jelenlevők sürgős táviratban kérték Meyerlingbe dr. Wiederhofer udvari tanácsost, ki ennek következtében a legközelebbi vonattal azonnal oda sietett.

A haladéktalanul megejtett vizsgálat alkalmával dr. Wiederhofer megállapította, hogy a boldogultnak fején egy meglehetősen nagy seb van, a koponyafalak és koponyacsontok nagyobb kiterjedésű leválásával, melynek rögtöni halált kellett előidéznie, s a mely lö-sebnek ismertetett fel. Az ágy mellett, a jobb kéznek közvetlen közelében megtalálták a kilőtt revolvért, s a fegyver helyzete semmi kétséget sem hagyott fenn arra nézve, hogy a halál önzüleg okoztatott.

Az a körülmény, hogy ő es. és kir. fenségének szolgaszemélyzete a melléképületekben volt

már sokszor éreztem mély, igaz vágyat az után a tér után, melyet nekünk el kell hanyagolnunk, melyet joggal nevezünk szellemes, finom érzésű nők birodalmának. — Még csak tegnap is oly szegénynek és idegennek érzém magamat a műkiállításán.

Most már Ilona elemében volt; — művészet, zene, irodalom, ezek tölték be fiatal szívét. Mind az a mi őt lelkesíté, egymás után jött ajkaira, gyönyörű volt, mikor így önfelédlt lelkesültséggel beszélt. Ezt Rodicz is érezte, mert mindinkább belemerült a ragyogó arez esodálatába. Azonban ismét eszébe jutott, hogy az, kit oly szívesen hallgat, már asszony, egy másnak a felesége. Egy ideig hallgatott, végig simitva homlokát, aztán így szólt: „Asszonyom, egy ily kellemes társalgás után, melylyel szerencsétlenül megengedi ha nem akarok mint egészen idegen nagysádtól megválni és bemutatnom magamat, nevem Rodicz tanár Hallébol!

„Rodicz tanár!“ — kiáltott fel boldogan Ilona, örömeiben mindent feledve. — mindkét kezét oda nyújtá uti társának és igazán bensőséggel szorítá meg annak kezét.

„Oh mennyire örülök! mily rég vágytam önt megismerni — hisz mindég gyönyörrel olvastam érdekes utleírásait.“ Rodicz mosolyogva hajlott meg, e hang által leggyengébb oldalán érte magát találva. Alig van valami, — mi kedvesebben lepne meg, mintha a távolból megértenék és kedvezően itélnék meg bennünket. „Nemde, ön férjével olvasta afrikai leveleimet?“ Ilona nem vette észre hangjának fájdalmas rezgését, mert a kérdés oly váratlanul jött, mint derült égből a villám. Erről társalgás közben egészen elfeledkezett. Oh az az ostoba szükségtelen hazugság. — Mit tegyen ő most? Ha megkérdezi nevét? — Azt felelje neki, hogy félt vele egyedül utazni, azért adta ki barátnője asszonyának, vagy, hogy tréfa volt az egész?! — Nem! nem, az nem lehet! Aztán minek is volna? Ugy sem találkoznak többé, de ha kérdezní tatálja, habozás nélkül feleloie kell.

Egy különös, nem létező nevet fog hát kitalálni. Minden bossúsága mellett érdekesnek látszott előtte kalandja, csak ne lett volna az a különös tekintet Rodicz szemében, és saját szíveskéjében az a megmagyarázhatatlan érzés Szívesebben nyújtotta volna oda utitársának kezét, megmondva neki, hogy Elden Ilonának hívják, szeretné őt még viszont láthatni, — de milyen gyermekes döröszeg lenne ez egy ily komoly emberrel szemben Ily gondolatok cikáztak át agyán, — miközben Rodicz figyelemmel kísérte élénk arezjátékát. A rövid „igen“, a rögtöni elhallgatás, a zavart gondolkodás — oly kedélyes vidámság után — nagyon feltűnt előtte, mi lehet ennek az oka? és miért hiányzik a szo-

elhelyezve, és hogy a boldogult mellé beosztott szolgál a vadászat megrendelése végett ő fensége parancsára a házat rövid időre elhagyta volt: érthetővé teszi, hogy a lövés durranását senki sem hallotta meg.

A haladéktalanul Meyerlingbe kiküldött, s a fennálló szabályok szerint megalakított bizottságnak feladatát képezte, a tényállást és a mellékkörülményeket jegyzőkönyvbe venni.

El nem hallgathatjuk, hogy ő cs. és kir. fensége közvetlen környezetéből többen az utolsó hetekben a beteges idegizgatottságnak gyakori tüneteit észlelték rajta, úgy, hogy azon nézethez kell ragaszkodni, hogy e borzasztó esemény pillanatnyi elmezavarának volt kifolyása. Ezenkívül megemlíthető az is, hogy ő cs. és kir. fensége egy idő óta gyakran panaszkodott főfájásról, melyet ő maga annak tulajdonított, hogy mult ősszel lovával elbukott, ez a baleset azonban ő cs. és kir. fenségének határozott parancsára, annak idején titokban tartatott.

Középleteleinken, a kir. törvényszéki palotán, a megyeházán, a főgymnasium épületén, város-házán, adófelügyelőség sőt magánosok szállásán is gyászlobogók lengenek.

A nem remélt sorsra jutott trónörökös a lehető legnagyobb mértékben birta közönségünk rokonszenvét s miután a hír valóságáról meggyőződött, a körülményekhez képest gyászanak is kifejezést adott. Így a helybeli polgári olvasó körnek tegnapi hirdett bálja bizonytalan időre elhalasztatott. — hasonlóképpen a gőmör-megyei agarász-társaság is elodázta folyó hó 2-ára kitűzött bálját.

Ebből látszik, hogy gyászol az egész nemzet s hőn szeretett uralkodójának fájdalmában annak minden rétege osztozik.

Nagy-Rőcze város polgármesterének jelentése az 1888-ik évről.

Mélyen tisztelt képviselő-testületi közgyűlés! Midőn ezelőtt öt esztendővel önök bizalma következtében ezen állásra, melyet most elfoglaltok, megválasztattam, — tagadhatatlanul igaz, hogy az akkori társadalmi viszonyok nem voltak kielégítőek, — de hála a gondviselésnek és a mi közös törekvéseinknek, — azok mai napság már méltán tűrhetőknek mondhatók.

A lefolyt 1888-ik év főmozzanatát képezte fűrdőnknek felépítése. Ezen tárgy volt az, mely úgy az én, valamint az engem egész odaadással segítő szépcsészeti és építészeti bizottság tevékenységét és munkásságát nagyobb mérvben igénybe vevé. S hála a gondviselésnek, ez is már majdnem egészen befejezve, a közönség rég táplált óhajainak méltányos kielégítése végett lesz általadható.

kásos jeggyűri a szép hölgy újjáról? Ilona beszélgetés közben öntudatlanul lehúzta kesztyűjét és Rodicz megigézve a finom kezecke szépsége által — elmerült annak nézésébe.

Miért bírányzott a gyűri? Miért nem mondta meg nevé? Rodicz belátta ugyan, hogy egyenes kérdést nem tehet, ha Ilona önkényt nem mondja meg; még is fűjt neki ez a titkolódzás: végre mindegy, gondolta magában, mit nyernék vele ha tudnám is, úgy sem fogom őt többé viszont látni. Hanem azért akárhogy okoskodott is, érezte, hogy ez a gondolat rosszul esik szívének, bár nem tudta okát magának megmagyarázni.

Az örökös elválás lehetetlenségnek tűnt fel előtte. Azt hitte, történni kell valaminek, mi őt Ilonával ismét összefogja hozni, mert neki még látni kell ezeket a ragyogó szemeket, ezt a gyöngéd finom alakot, ha csak egyetlen egyszer is, de meg kell csókolnia azokat a puha fehér kezeckeiket, melyek most kissé felbomlott fürtei rendezésével vannak elfoglalva, vakító ellentétet képezve a hullámos fekete haj kekes színével.

Mindenáron szeretett volna észbontó gondolataitól menekülni, mert azok igen ellenkeztek erős igazságérzetével, de hiába volt minden igyekezete, ismét csak azon vette magát észre, hogy arra gondol, mily kimondhatatlan boldogság lenne az, egy ilyen nőt magánának mondhatni, a ki nem csak szerető asszony, de lelki társ, igaz barátja, szóval minden, de minden egy személyben.

Milyen más lenne ridég legényi lakása, ha egy ilyen kis tündér rendezgetne benne.

Egyszerre nagyon melege lett, felugrott és az ablakhoz lépett, néhány perczig a vidéket nézte, aztán Ilonához fordult, ki saját gondolataival bibelődött, észre sem véve, hogy a társalgás megszakadt. Arczán különböző érzelmek kifejezése tükröződött, remegve gondolt arra a kérdésre is, melyre minden áron felelnie kellett, arca hirtelen felderült, mintha végre megtalálta volna a kellő nevet, mely kimentí zavarából, ajkára pajkos mosoly szállt és szeméinek élénk ragyogása azt látszott mondani, hogy most már ismét meg van elégedve kalandjával.

Jó kedve azonban nem tartott sokáig, mert felpillantva, tekintete Rodicz szemével találkozott, ki figyelemmel kísérel minden mozdulatát.

Erre újra átzegett lelkén az az ismeretlen édes érzelm és arczába kergette a vért Rodicz ismét felvette a társalgás fonálát, megkérdezve, hogy Ilona ki fog-e Lipcsén szállni? „En — mondá — most tovább megyek Halleba, mert nem sokára nagyobb útra szándékozom menni. Ha majd a tengeren, vagy Azsia hegyszakadékai közt járok, — tévé sohajtva előbbeni szavaihoz, — vissza-

Hogy mennyire sikerült ezen építkezés által ugy az itteni, mint a nagyobb közönségnek igényeit kielégíteni, azt a legközelebbi jövő fogja megmutatni, de hogy szükség volt ezen építkezésre és hogy a reá fordított pénzkiadás nem túlhajtott, — az elsőre ez az általános nézet, az utóbbira nézve a felolvasandó számadásokból meggyőződni méltóztatnak.

A mi illeti a polgármesteri hivatal hatáskörébe tartozó ügyek elintézését, az következöleg történt meg:

1. Közigazgatási és katonai ügyekből elintézett 4587. hátralékban maradt 10. s így összesen van 4597. Mult évben volt 4241. szaporodás 356 drb.

2. Arvaügyek közül elintézett 310 drb. hátralék 8, összesen 318. Mult évben volt 297. szaporodás 21.

3. Bagatellügy elintézett 55. hátralék ninesen. De ezenkívül elintézett — rövid, barátságos uton — sok más természetű ügy is nagy számban.

Társadalmi és politikai tere a lefolyt évben alig van említésre való, kivéve a regálé megváltására vonatkozó törvénynek meghozatala mely törvény, ha városunk javára adataink kellő felhasználásával reánk alkalmaztatik, előleges számításaink alapján városunk e czímen felvett jövedelmeiben alig fog érezhető hiány mutatkozni.

Erdészatunknál mult évi ígéretemhez képest eseménytelenül és bevaló faemekből való magok elvetése szakértelemmel fogatosított, s jövőre még inkább fogatosítottani ezéleztatik.

Gazdaszatunknál figyelemre és említésre méltó mozzanatok elő nem fordultak.

Rendőrségünk, tekintve esekély számbeli erejét, ez évben is csak tűrhetőnek mondható.

Városunk kivilágítása, tekintve a szaporított utcazi lámpákat, és a jobb kezelést, tisztítást és rendben tartást, azt hiszem, megyénk összes városai között méltó helyet foglal el; e tekintetben az igények kellőképpen ki vannak olgátva.

Éjjeli őrségünk a mostani erélyes vezetés és ellenőrzés mellett, feladata magaslátán állván, a közönség jogosult várakozásának egészben megfelel.

Tanügyünk tere a több örvendetes mozzanat észlelhető.

1. Államilag segélyezett polgári iskolánknál, mely erélyes és tapintatos vezetés alatt áll, nemesak a tanulók száma növekedett, de a fegyelem is emelkedően, s így az általános eredmény kedvezőbbnek mutatkozik az előző évről.

2. Elemi iskolánknál általában, de különösen az evang. iskolánknál, az iskolamulasztók száma esőkent, — itt is a fegyelem erősebben s a tanítás szívesebben és több eredménnyel gyakoroltatik.

3. Kisdodóvódánk annyira népszerű és korszerű intézménnyé vált, hogy rövid idő alatt, mélyelt azt a körülmények engedik, számára nagyobb és alkalmasabb helyiségről kellend gondoskodnunk.

Egészségügyünk általában kielégítőnek mondható.

A felolvasandó zármasadásokból meggyőződni méltóztatnak, hogy ámbár úgy a fűrdő és egyéb építkezések, különösen a nagy árviz által okozott patakrongalások aránylag sok pénzbe kerültek, de levonván a tett befektetések és a nélkülözhetlen szükségességeit tekintve vevén, az erre fordított tőkeapasztás nehány év leforgása alatt, kellő takarékoskossággal megtéríthető lesz.

Jövő évi munkaprogramm: a már felépített fűrdőnek a költségvetés határain belüli szükséges berendezése illetve teljes befejezése, a parknak esinosítása, rendbehozatala, a fenyővel való részletes kiültetése s lehető kibővítése, az új toronyórának felállítása, s a kisdodóvódának városi épületbe való — czélszerű berendezése utáni — áthelyezése.

Ezekon kívül, előre láthatólag, adott eszközeinkkel alig lehet többet tenni. De ezek is csak normális viszo-

gondolok távol hazámra, önmre is gondolni fogok asszonyom, önmre és e kedves utazásra, melyet feledhetetlen társaságában tevék. Ne tartson szerénytelennek, ha tudni szeretném nevé, — hogy azt gondolataimba is befoglalhassam . . .

„Ilona“, — susogta a fiatal leánya oly halkán, hogy alig lehetett megérteni.

„Ilona“ — ismétlé mély csengésű hangjával Rodicz. „Ez a név most előttem kétszeresen kedves, anyámat is így hívták.“ „El még édes anyja?“ kérdé Ilona részvétel. „Nem, már meghalt, és én egyedül állok a világban, tallán örökre!“ mondá szomorúan, „nekem is voltak ábrándjaim, terveim, egy kedves kis otthont illetőleg, melyben béke és szeretet uralkodnék, de terveink és ábrándjaink oly ritkán teljesülnek,“ — tévé még hozzá sajtáságos hangon.

Ilona kezdé Rodicz szavainak értelmét megérteni és megakadt a felelettel. Szíve görsösen összeszorult, kimondhatatlanul örült volna, ha ez az egész bolondos tréfa nem történik. Oh csak Emmi ne is gondolta volna ki!

Rodicz észrevette habozását és élénk vágya által ingereltette, felhasználta a beállt szünetet, visszatért előbbi tárgyához: „Asszonyom, ön csak keresztnémet mondta meg nekem, de én nagyon szeretném férje nevé is tudni, lehet, hogy önt nem fogom többé viszont látni, engedje meg, hogy legalább a távolból figyelemmel kísérhessem életét.“

Ilona megjédt. Itt volt a félve várt pillanat. Radicz szeméi kérő tekintettel fügtek arczán és ő nem tudta folytassa-e a játékot, megcsalja-e tovább is a benne helyezett bizalmat, vagy bevaljon mindent?

Helyzete igen kínos volt, még sem tudta magát elhatározni a sok tekintetben igen nehéz vallomásra, kényserítve érzé magát nehéz szerepének folytatására és azt a nevet, melyet kigondolt, mint férje nevé megnevezni.

Dacoz hasonló érzés keletkezett lelkében, a sors és azon érzés ellen, mely szívét mindinkább hatalmába kerítette. Végre azzal akarta magát megnyugtadni, hogy úgy sem látja ő a tanárt többé soha, annak pedig mindegy, akár milyen név alatt fog rá gondolni.

Többé soha! ennél a gondoltnál úgy érezte, mintha szíve megakarna szakadni, és nem élhetne tovább.

Oh! hogy szeretett volna szokott jókedvű elméséhez folyamodni, hogy kivágyja magát, de vidámsága, találékonyágával együtt eltűnt a szívében barzoló ellenétes érzelmek tömekegében . . . és ő mint egy remegő gyermek, nem tudott határozni.

Utójjára öszeszédte minden erejét és mélyen elpirulva bár, de határozottabban hangon mondá, futólag föl-

nyok között s lehető legnagyobb gazdálkodás és takarékoskossággal mellett lesznek elérhetőek, — éppen ezért apellálok a mélyen tisztelt képviselő-testületi közgyűléshez, kérvén, hogy intencióimat kegyesen támogattni, s azok elé akadályokat gördíteni ne méltóztatssék.

Ezeket kívántam röviden megemlíteni, s a közgyűlést ezennel megnyitottam nyilvanítom.

Nagy-Rőczén, 1889 január hó 30 án.

Stefanecsok Károly, polgármester.

Polgárbál.

(Lefolyt Rimaszécsen január hó 27 - 28-án)

Nem báloznak! — Herlik, hogy a fővárosban ez most a jelző. Nem akarjuk elhinni? Nem báloznak? Ugyan már miért nem? Más sziv dobog talán már az ifjú kebelben, nem lelkesít többé a leányok mosolygó arca, tánczra hívó szeméik epedő sugára? . . . Nem lehet ez így? Hiszen oly rövid az élet s meg ezt sem élvezzük amikor lehet? Oh nem, nem, nem követünk mi titeket böleselkedő pestiek; bármily érveket hozzatok is fel a farsang ellen, mi nem fogadjuk el. A mi egyszerű falusi szívünk azt diktálja nekünk, hogy bálozzunk, mulassunk a míg lehet. S meg is tesszük. Örülünk, hogy Carnevál hercege szerencsésen megérkezett. Szívesen, örömmel fogadjuk a rég látott, kedves vendéget, kinek arczán ifjú báj, mosolygó, csillogó szeméiből a virág tőze sugárzik. Van oka az öröme itt, nálunk. Csipős hideg, nagy hó, igazi farsangi idő. S az ifjuság is a régi tánczszomjas nép. Hozsannát zeng a kedves királyfinak, aki levetette csillogó, aranyos ruháját s megjelent közöttük egyszerűen, nyajasan, egyedül a jó kedv aranyos sugarait hozván magával a hercegi diszából.

Tehát igenis, megkezdjük a bálozást. Egy iskolás fia kézbesítette a meghívót, mely jogot adott a táncz istennője bírodalmába való belépésre. Megindult a találgatás. Vajjon kik lesznek jelen? Eljönnek-e mindnyájan, akikre számítanak? Hogyne jönnének, hiszen a polgárbálban mindenkinek jelen kell lenni.

És jelen is volt, a mi kis mezővárosnak keresztelt falunk színe-java. Alig nélkülözünk egy két családot, kiket különben csak a helyzet kényszerített a hommaradásra. Öszinten sajnálhatják hogy ez így történt, mert egy kedves est emlékeivel lettek szegényebbek.

Hét órára volt kitudve Rimaszécsen iparosai által a kisdodóvoda javára rendezett tánczmulatság kezdete. A közönség nem is várakoztatta a barna fiúk megszóllalni vagyakozó hegedűjét. Mikor félyvőlez órákor egy kíváncsi bekukkantott a esinosan díszített tánczterembe, már vígan hangzott a mi kedves nemzet tánczunk ellenállhatatlan zenéje. Mosolygó arcok fogadták az érkezőt s a buzgó házigazda, a mulatságot rendező és kezdeményező id. Lozinak János bátya meglegedetten nézte az ifjuságból viruló vendégek élénk nyilvánuló jó kedvét.

A nagy vendégelő tágas tánczterme kedves családi otthon képét nyújtotta. A több ismeretlen arc is csakhamar ismerősként üdvözölte egymást. Ez a gyors ismerkedés teszi a falusi mulatságokat olyan kedélyessé, kedvessé, Istenem! minő más is az a nagyváros: bálterem, hol a mesterkéltség ridég szele vesz körül mindent. Nyoma sincs itt annak a merev, feszes hangulatnak, mely erőltetett kedves mosolyt esal a mulatók ajkára és természetellenes korlátot von a mulatók vágyai elé. Egy nagy család képez itt a társaság, mely számúzi köréből még a divat ördögét is. Csak hirtől ismerik a bali szentharomságot, melynek fraek, klack, és lack a neve. Egy mindenki által szeretett s már csak jó emléken élő doktor tette meg egyszer azt a tréfát, hogy fraek, klack és lackosan jelent meg a polgárbálban, de a következő fél órában sietett megszabadulni a „maskara“ ruhá-

pillantva Rodiczra: „Snieczel őrnagy.“ Rodicz udvariasan meghajolt és hálasan mondá: „Köszönöm asszonyom! Rög laknak önök Lipcsén?“ kérdezé tovább „és vígan élnek ott?“ — Ilona megkönnyebűlten sohajtott fel, ez az utolsó kérdés legalább olyan, hogy általánosságban felelhet rá.

„Nem,“ mondá vidámban, „csak rövid idő óta, és meglehető visszavonult életet élünk, mely azonban nem egészen egyhangú.“ Eunnél a szavakuál haza gondolt, szülei házára és őt testvére.

„Van egy kedves kis körünk, időnként össze jövünk és zenél, énekel, kirándulásokkal oly kellemesen eltöltjük a szórakozásra szánt időt, amint csak lehet. A mi szabad időm marad, kezimunkával vagy könyveim közt szoktam eltölteni, sokszor nagyon elvagyok a házi teendőkkkel is foglalva.“

Itt ismét testvéreire gondolt, kik őt oly nagyon szeretették és kiket ő is szívesen segített édes anyjoknak gondozni. „Igen jól el tudtam én önt házi körében képzelni,“ válaszolt Radicz, „tevékenységével boldogságot osztva és fogadva, mindent megeléskítve maga körül, jötekonny angylként, kedves összhangzó lényével. Bizonyosan vannak gyermekei, kik szeretettel függnek minde mozdulatán.“ Ilona e kérdésre olyan lett, mintha villámsapás érte volna, erre a kérdésre nem is gondolt, őh, de hogy is lehet ilyen csak kérdeni is!?

Különben úgy kell neki, mért engedte magát kalandvágya által ilyen ostoba játékra ragadtatni. Most már van kalandja, a mi után annyira vágyott; de minő kaland . . . gyermekei és ő. Oh ez borzasztó!

„Igen, nem, az az, Istenem! Istenem!“ rebége és heves sirásban tört ki, kezeivel elföldve arczát: szeretett volna a föld alá bujni, a szégyen és bosszuság elől.

Rodicz csodálkozva nézett rá, miközben meghatott hangon kért bocsánatot, hogy öntudatlanul bár, de még is fájó sebeket érintett.

Fájó sebek! . . . mi lesz ebből újra? mit értett a tanár e szavak alatt? Talán, hogy szerencsétlenül ment férjhez, hogy boldogtalan, őh az az Emmi milyen keserves helyzetbe sodorta őt.

Soha többé nem fog kaland után vágyani, csak a jó isten most az egyszer segítse meg.

„Tanár ur,“ kezdé határozott hangon. . . . Ekkor egy borzasztó reccsenés hallik és a vonat olyan rántást kapott, hogy minden máha lehullott az állványokról s Ilona egy ütés következtében, mely homlokát érte személetét veszte.

(Folytatása következik.)

tól, mely szent borzalommal töltötte el az egyszerű, kedves falusi lányok szívét.

Az utóbbi években nem történt semmi ilyes dolog. A természetesség hamisítatlan varázsa vett körül mindenkit. Az igazi kedv festett rózsákat az arcra, örömet a szívre. Fáradhatatlan volt a fiatalok, tüzzel, hévvel járta a tánczot. Persze leginkább a „kopogós” járta. Itt falun nem tagadja meg magát a magyar vér.

Gyorsan mulott az idő, fokozódott a jó kedv. Az öreg urakban is pezsgéni kezdett a vér, a mi növelte a jó kedvet. Lozinák uram ment elől a jó példával, bebizonyította, hogy őszülő haja daczára, lelkesülni tud fiatal szív dobog a keblében.

S hangzott a kívánság, hogy:

Bár csak ez az éjszaka
Tizenhárom éjjel tartana

És mikor a cigány hegedője rákezdett arra a melabudalra, hogy: „A faluban a legárvább én vagyok . . .” a kipirult arczok hangsan tiltakoztak. Nem, senki sem volt itt árva, mindenkinek akadt párja.

A rendezőség meg lehet elégedve a sikerrel. Díszeteket érdemel törekvéseért, körültekintő figyeleméért, mely pompás estét szerzett a rimaszócskának és némi kis jövedelmet is eredményezett az óvodának.

Hivatalos lady patronesse nem volt, de azért mindenki annak tekintette a járásbíró ur szeretetre méltó kedves nejét, ki, ha nem is vett részt a lady patronessei teendőknél, de jelenléte által kedvet árasztott, és fényt kölcsönzött az estének.

A kedélyes, fesztelen mulatság sikere mellett az tanuskodik leginkább, hogy reggeli három óráig senki sem távozott a teremből, a társaság zöme pedig világos virradtig tánczolt. Az én kedves tánczosom tizenhatszót számolt össze az első négyesben.

Ott voltak: Palánszky Lenke, Vattay Erzsike. Nagy Viktória, Csenerik Boriska, Gleich Mari, Szeman Erzsike (Várgedéről), Tarnay Anna és Mariska (Bolyokról), Krajnyák Erzsike (Jánosiból), Diviánszky Boriska és Anna (Feledből), Czabák Anna (Dobócsáról), Fejes Anna stb. kisasszonyok: továbbá Lengyel Györgyné, Nagy Józsefné, Csorba Kálmánné, Falk Józsefné, id. és ifj. Lozinák Jánosné, Krakovits Jánosné, Vitkó Lajosné, Gleich Istvánné, Tarnayné, Murányi Istvánné, Herb Istvánné, Szeman Istvánné stb. úrnők.

Ha valaki kiharadt a névsorból, kegyes elnézésért esedezem. Hiszen ugy a névsor összeállításánál elkövetett, valamint bálozási bünyémért, sújtott már a sors egy óriási — gégehurttal.

A gömörmezei múzeumnak az 1888 év folyamán ajándékozott tárgyak jegyzéke.

Közlő: **Fábray János muz. ig.** (Folytatás*)

153. Hajso G.-tól: serkei várhegyen talált nyílhegy.
- 154—5. Fischer Károly városi mérnök: a következő alkalmával talált 2 drb régi patkó, 1 drb pesztényomó, 1 ezüst pénz, 3 drb bilincslakat, 1 réznyomó.
156. Dr. Szabó S.-né sz. Horváth Juliától: 1 drb aranyozott ezüstgyűrű két gránát — s egy kristálykövel.
157. Vozáry Györgyné sz. Hudoba Idától: borsodmezei paraszt-főkötő.
158. Szabó Elemértől: egy régi kancsó és egy tál.
159. Holub E.-tól: 5 lap kínai kép selyempapíron.
160. A rimaszombati Kaszinótól: Budapesti Hírlap 1887. évfolyama.
- Fogadják adományaikért a kegyes pártfogók a gömörmezei múzeum-egyesület tiszteletteljes köszönetét.
- A fennebbi tárgyakkal a múzeum magában foglalja a következőket: A gazdasági osztály . . . 62 drbot.
2. Az iparművészeti osztály 128 drbot.
3. A régiség történelmi osztály 347 drbot.
4. A természetrajzi osztály 1027 drbot.
5. A könyvtár 500 drbot.
- Osszesen 2064 drbot.

Hírek és vegyesek.

Dr. Kemény Andor, városunk szülötte, ipolysági kir. törvényszéki aljegyző, január 30-án Budapesten sikerrel tette le a bírói vizsgát. Gratulálunk a jelesképzettségű ifju jogtudósának.

Athelyezés. A Ladányi József előléptetésével üresedésbe jött vasuti mérnöki állomásra Ledniczky S. osztálymérnök helyettesítetett át, ki hivatalát a mult héten már el is foglalta.

Kinevezés. Mint a hivatalos lapból olvassuk, főiskolánk egykori szorgalmas tanítványa Szabón István, a közmunka- és közlekedésügyi miniszter által végleges minőségű posta- és távira d tisztvé nevezetett ki, s e minőségben a miskolci postahivatalhoz osztatott be.

Halálozás. Konyha József nyugalm. zseherjei ev. ref. lelkész, január 30-án életének 82-ik évében elhunyt. A megboldogult egykor városunkban is lelkészkedett s mint ilyen a forradalomban is részt vett. Nevéhez városunk történetének egyik legérdekesebb lapja fűződik, ő volt ugyanis egyik tagja annak a küldöttségnek, mely a város megkímélését kérelmezte Grabbe muszka generalistól, midőn ennek küldözését a rimaszombati guerillák lelőtték. A forradalom lezajlása után különösen szabadelvű s hazafias szellemű egyházi beszédével vonta magára a figyelmet s ezért fogságot is szenvedett. Az öreg ur bár szereit beszélni élményeiről, életének e korszakát ritkán érintette s ép ezért fogsága körülményeiről, két tele versio kering. Némelyek szerint fogságba kerülésének oka egy a Teleky László halála alkalmából mordott hazafias beszéde volt s akkor bocsátatott szabadlábba, midőn ő felségét az a családi öröm érte, hogy a trónörökös megszületett. Csodálatos játéka a véletlennek, hogy miadtketten egyszerre tekusznek a ravatalon. Egy másik versio szerint — és ez a valószínűbb — magának Telekynek közbenjárására szabadult ki kinek figyelmét a szabadelvű református papnak hazafias beszédei felköltötték. — Az érdekes multu lelkész működésére, lapunk egyik közelebbi számában még visszatérünk. A helybeli egyesült protestans főgymnasiumnál egy alapítvánnyal tette nevét emlékeztetéssé. Temetése február 1-én ment végbe nagyszámú közönség a főgymnasiumi tanári testület és tanuló ifjuság jelenlétében. Gyászjelentése a következő: Alólirottak saját, valamint az összes rokonok Levében is, mélyen szomorodott szívvel jelentik felejthetetlen jó édes atyjuk, apósuk, illetve

nagy- és dédatyjuk Meszesi Konyha József ev. ref. lelkésznek folyó január hó 30-án, d. e. 10 óraker. életének 82-ik, lelkézségének 56-ik évében. végelegen-gülés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei pénteken — február hó 1-én — délutáni 3 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a rimaszombati sirkerében örök nyugalomra tételni. Rimaszombat, 1889. január hó 30-án. — Áldás lebegjen az elhunyt drága banvai felett! Róth Lajosné szül. Konyha Piroska, Konyha Kálmán, Konyha Géza, Kovács Géziné szül. Konyha Irma, Konyha Béla, mint gyermekei. Róth Lajos, Konyha Kálmánné szül. Krikk Etelka, Konyha Géziné szül. Lőrincz Julianna, Kovács Géza, mint vejei és menyei. Dr. Róth László és neje Vallner Teréz, Róth Lajos, Stirban Erzsébet, mint unokák. Róth György, Róth Margit, mint dédunokák.

Gyászhir. Városunk két tekintélyes polgárát, Hudoba Sámuel takarekpenztári pénztáros és Fábray János főgymnasiumi tanárt súlyos vesztéség érte; a napokban hunyt el Losonczon özv. Turesányi Sándorné szül. Badi-nyai Hudoba Éva úrnő. élete 74-ik évében, kiben előbbi testvérét, utóbbi anyósát gyászolja. A megboldogultnak nagy számu családjá volt, köztük unokák és dédunokák. A család következő gyászjelentést adott ki. Badi-nyai Hudoba Sámuel mint testvér. Turesányi Teréz és férje Fábray János. Turesányi Lujza és férje Szlávi Lajos. Turesányi Odón és neje szül. Vinkler Aranka. Turesányi Antónia és férje Rapatszky Julián mint gyermekei szomorodott szívvel jelentik a nagyszámú unokák s dédunokák, valamint az összes rokonság nevében is özv. Turesányi Sándorné szül. Badi-nyai Hudoba Éva úrnőnek folyó hó 25-én este 9 óraker. életének 74-ik évében történt gyászos elhunytát. — A megboldogultnak hült tetemei f. hó 27-én d. n. 3 óraker fognak a helybeli ág. ev. templomból az örök nyugalom helyére kísértetni. — Losoncz, 1889. jan. 26-án. Beke porainak!

Alhir. A szerdán érkezett fővárosi lapok azt újsá-golták, hogy orsz. gyűlési képviselőink egyike, Hámos László (jolsvai kerület), avateró törvényjavaslat feletti általános vita alkalmával, mielőtt szavazásra került volna a dolog, kilépett a kormánypart kötelekéből. E hir megye-szerre meglepetést szült. Másnap azonban megezőfolták s így a jolsvai választók nyugodtak lehetnek, mert képviselőjük hazafiai kötelekességét mandátumához ilyen tel-jesíti: Evely egyben megemlítjük azt is hogy orsz. kép-viselőink közül a szóban forgó törvényjavaslat elfogadá-sára szavaztak: Fáy László és Hámos László.

Képviselő-testületi közgyűlés. Rimaszombat r. t. város képviselő-testülete mult hó 28-án látogatott köz-gyűlést tartott, melyen a következő ügyek intéztettek el: az erdei üzemtervre vonatkozó jelentés tudomásul vétele-tett. Elhatározottak, hogy a házak új számlapokkal lát-tassanak el, melyekre egyttal az utcák nevei is fel-irandók — A kutya adó felemelésére történt indítvány mellőztetett s így a kutyánként szedett 60 kr. adó jö-vőre is megmarad. — A esendőség laktanya építésére vonatkozólag a közgyűlés újabb jelentéstételre utasította a bizottságot, a mennyiben az építésre kijelölt helyet — a törvényszéki palota melletti tért — más, monu-mentálisabb épület részére óhajtaná fentartani; egyttal felkéri a bizottságot, hogy a esendőr parancsnoksággal lépjen e tárgyban érikkezésbe s más alkalmasabb helyben állapodják meg; ehhez képest készítsen újabb költségvetést is. — Elénkebb vitát idézett elő a mezei rendőrség ügye, a mennyiben a közgyűlés most már másodsor utasította vissza a rimaszombati gazdáik által szerkesztett rendérszabályzatot azon több fontos módosításokat ki-vánván. Végül egy kis zárt ülésbe való dolog is került szőnyegre, mi leginkább azon italmérő üzletulajdonoso-kat érinti legközelebről, kik az ital elarusítására hölgy személyzetet tartanak.

Közgyűlés. A helybeli kaszinó választmánya mult hó 22-én d. e. 11 óraker ülés. tartott, melynek legfőbb tárgya volt a délutáni közgyűlés elé terjesztendő igaz-gatói jelentés a mult 1888. évről. E jelentésből kiemel-jük a következőket: az egyesületnek a mult évben 206 tagja volt. A folyó évre alá irakoztak 178-an, tehát ez idő szerint kevesebb tagja van a kaszinóknak mint a mult évben mi onnan származik, hogy a mult év folyamán sokan távoztak el városunkból s fájdalom, néhányan elhaláloztak. Azonban remélni lehet, hogy a tagok száma emelkedni fog, a mennyiben már ez év folyamán is hatan jelenkeztek tagokul. 3702 ft bevétel-lel szemben a mult évi számadás 3187 ft kiadással záródott le, — a penztári maradvány tehát meghaladja az 500 forintot. A kiadások rovataiban 500 forintnyi összeg a nyáron foganatosított kerti építkezésekre fordí-tatott. — Hosszabb eszmeesére adott alkalmat a teke-asztal díjának leszállítása érdekében történt indítvány: az eddigi díj óránként, nappal 32 kr. este 40 kr. volt, — tehát magasabb, mint bármely helybeli üzletben. Az in-dítvány pártolói támaszkodván azon elvre, hogy a kaszinó saját tagjainak anyagi tekintetben is nyujtsen némi ké-nyelmet, a nappali óradíjt 20 krban az esteit 32 krban kívánna megállapítani. Az indítvány a választmányi tagok, többségének helyeslésével találkozott. Elénk megtöránk-ozást keltett az a panasz, hogy némely tagok az olvasó teremből az olvasottabb lapokat zsebre dugják s haza viszik így az olvasni akaró az előző napi laphoz nem juhát. Sajnos, hogy ez ügygel a nyilvánosság terén kell foglalkozni. A kaszinó választmányának ez ügyben tett intézkedései — többszöri kísérlet daczára sem vezettek eredményre, — de nem is vezethettek, mert azok, kik a lapokat bejelentés. vagy elkerés nélkül egy-szerűen zsebre dugják, e megróvást érdemlő művelet tanuk nélkül hajtják végre. Féltreértések kikerülése végett megjegyezzük — s ez a vál. ülésen is felemlitetett, — hogy az egyesületnek némely tagja betegség, vagy egyéb ok miatt vitette el az újságokat, melyeket használat után visszaküldött, — ezeket nem illetheti meg a fentebbi vád, — de sajnos, olyanok is vannak, kik e tekintetben a legszigorubb megróvást érdemlik. — A délutáni köz-gyűlésen, — melyre ezuttal igen kevesen jelentek meg, — az igazgatói jelentés meghallgatása után, dr. Rárossy Gyula intézett kérdést a dákok megjavítása s a kuglizó hátsó részének kiépítése tárgyában. Az igazgató által adott megnagyutató felvilágosítás után a lap-lpok ügye a közgyűlés előtt is felmerült, — de ez ügyben semmi határozat nem hozott. Legegyszerűbb lesz e hibában leledzőket szemmel tartani.

Derek képviselő testület. Nagy-Röze város a maga költségén díszes fűrdőt épített, a mi meglehetősen

áldozatba kerül. A ezél mielőbbi elérésére irányított ne-mes törekvést legszebben illusztrálja azon körülmény, hogy a képviselő-testület tagjai a január 30-iki közgyű-lésre személyenként megillető 2—2 frt napi díjakról a polgármester indítványá következtében a fűrdő költségek fedezésére, lemondtak! Vajjon e nemes tettnek van-e párja széles hazánkban. . . . ?

Trajikus halál. Kátona Miklós, jó nevű iparos, esütörtökön éjjel eltűnt lakásáról; fölkelte ágyából s csak haló ruhájában kirohant a hideg, sötét éjszakába, senki sem tudta: mikor? senki sem tudta: hova? Reggelre viradva, családjá egész nap kereste mindenfelé, mig dél-után a Rima jege alatt megtalálták teljesen megdermedve. Mondják, hogy fejtipusban szenvedett s fájdalomban rohant a Rima gyilkos hullámai közé. — de az sem lehetetlen, hogy öngyilkosságát elmezavar előzte meg.

A helybeli egyes. prot. főgymnasium tanári nyugdíjintézetének alapítókéje a folyó évi január 1-ig számított kamatokkal együtt 3258 frt 46 krt tesz ki. Ez összeg nagyon esekély arra, hogy annak kamataiból a hazai kultúrának legnagyobb érdemű bajnokai öreg nap-jaikra megérdemelt jutalomban részesülhethetnének, — de tekintettel azon körülményre, hogy a tanári kar nyug-díjintézete alig pár éve keletkezett s ez összegnek egyik legjelentékenyebb részét maguk a tanárok adogatták össze havi fizetéseikből, a fenti összegben a tanári kar nemes törekvéseinek megnagyutató jeleit látjuk. Vajha a nemes lelkű közönség, mely a fiatal intézet támogatásához ed-dig is nagy mértékben járult, támogatásában ezután is részesítené. Hallomásunk szerint a nyugdíjintézet javára készűl is már valami, melynek sikerét őszintén kívánjuk.

Tavaszi fuvalma. A febr. 1-én indult délnyugati szél néha orkáknak is beillett volna, de anyai deli me-legeg hozott magával, hogy a tél zordóságát tökéletesen felolvasztotta, lett is anyai loes pocs városunkban, a meuy-nyt nem láttunk mióta ötezer frtos gyalogjárónk kiépűlt. Ilyenkor jut eszünkbe a félmunka áldástalansága, a pia-czon és néhány föbb utcán járónak arany állapotuk van, de a melléktetűzák lakóinak ugyancsak módokuban a nílusi áradásokban nem közönségek élvezeteket sze-rezni. — Meddig lesz így?

A tiszolczi áll. elemi népiskola könyvtárának ja-vára mult hó 26-án gyermek színelőadás rendeztetett, mely nemcsak anyagilag, hanem erkölcsi tekintetben is fényesen sikerűlt. Előadták a Legszebb, Az árva fiu és Egy kis tévedés című gyermek-vigjátéko-kat, melyek után nemcsak a kis szereplőket, hanem a rendezőseget is a lámpák elé hívta a közönség. A siker-ben legtöbb érdeme van Járossy Endre áll. iskolai igazgatónak.

Bál A rimaszombati esizmadia ipartár sulat mult hó 27-én szépen sikerűlt bált rendezett a Tompa-szobor javára. Mulató közönséggel a Rózsá nagy terme szépen megtelt s több mint harmincz pár fesztelen keletlyel tánczolt Palócz Kálmán kitűnő népzeneje mel-lét. E tekintetben e mulatság is sorakozott a többi jó sikerű bálók mellé, s derek iparosaink megmutatták, hogy nem csak a sánta mellett, hanem a parquetten is tudnak kedélyeskedni. Volt játék, dal, terített asztal s jó bor; szóval minden, mi a lelket kedvre deritheti. Szűnőra alatt egy hatalmas törtát is kisorsoltak, hasonlóképen a szobor javára, mely tekintettel arra, hogy minden sorsjegy el-adatott — némelyik kétszer is — szép összegeket jó-vedelmezett. Különösen emelte a bál sikerét az az egy-szerűség, mely a női öltözékekben nyilvánult. Egyszóval a tánczmulatságnak ugy erkölcsi, mint anyagi eredménye beesületére válik a csizmadia ipartársulathoz, pedig sikere felől többen kételyt támasztottak, midőn meghallották, hogy egyidejűleg az iparos ifjak önképző köre is rende-zett egy magán helyiségben batyubált, — de azért egyik sem ártott a másiknak.

A felvidéki m. közm. egyesület hivatalos közlönye a „Felvidéki Nemzet”, mely az északmagyarországi tótok közé beékkelt magyarságnak védelmezője s a ma-gyar kultúra terjesztője, a jelen évvel hetedik évfolya-mába lépett. Most megjelent 2-ik számában terjedelmes tudósítást közöl az egyesület január 26-iki közgyűléséről, melynek elintéztett tárgyai meggyőzőnek bennünket arról, hogy a közművelődési egyesület mily derekasan igyek-szik magasztos célját megvalósítani. A lefolyt évben is közel 16 ezer forintot fordított a nemzeti érdekek megőására, s körülbelől ugyanannyiban állapította meg a jövő évi költségvetést is, melynek keretébe egy né-dies naptár szerkesztésének költségeit is felvette.

Kitüntetés. A mult évben lefolyt pécsi orsz. kiál-lításon Kuchta Dániel tiszolczi iparos kitűnő faedényei-ért és Politzner Miksa, ugyancsak tiszolczi lakos, juh-turójáért aranyérmert nyertek. E kitüntetés azonban nem első, mert Kuchta Dániel 1879-ben Székesfehérvárott bronzérmert, 1885-ben a budapesti orsz. kiállításra a ki-állítás nagyérmert, 1887-ben N.-Palánkán aranyérmert, 1888-ban Brüsszelben ezüst érmert nyert. — Politzner Miksa pedig 1885-ben kiállítás nagy éremmel, 1886-ban Kassán díszérv oklevéllel és aranyéremmel, 1887-ben N.-Palánkán bronzéremmel és 1887-ben Deésen díszérv oklevéllel tüntetett ki. Üdvözljük a derek embereket!

Tanügyi statisztika. Csáky Albin közokt. miniser a törvényhozó testület elé terjesztette közokt. állapotunk-ról meg megboldogult előde által szerkesztett ama jelen-tést, mely az 1886—87-ik iskolai évről szől. E jelentés-nek érdekesebb adatai a következők: harmadfél millió tanköteles közül ötödfelezés ezer gyermek még mindig oktatás nélkül nő fel hazánkban, minek legfőbb oka az isk la hiány, mert közel két ezer község más községgel egyttesen tart fön iskolát, mint háromszáz a község-ben semmiféle iskola nincs. A 15 ezer népiskola közül öt ezer idegen. Ez iskolák fentartási költsége éven-ként kevés híján 15 millió forint, — tiz évvel előbb öt millióra sem rugott, a növekedés tehát óriási. Vallás felekezetek szerint legtöbb gyermek járt iskolába az ág. evangélikusoknál: minden ezer közül 897, római kath. ezer közül 870, ev. ref. 814, unitarius 802, zsidó 798, görög kath. 620. Anya nyelv szerint német ajkuak-nál ezer közül iskolába járt: 907, tót ajkuaknál: 849, magyar: 842 Tehát a magyarság csak harmadik helyre szorult. A számok világosan beszélnek, értésünkre adván, hogy a magyar fajnak annyiszor hangoztatott szellemi felsőbbsege még mindig csak fiktio. De mag-tantit minket arra is, hogy jövőre mily nagy kötelességek hármanak mindazokra a közművelődési tényezőkre, kik hivatva vannak a magyar faj kultur-képességét a legszél-sőbb határokiig kiterjeszteni.

*) Lásd a „Gömör-Kishont” 1888. evf. 2. sz.

Nyugtázás. A hanvai ev. ref. Eneklőtársulat által máj 13-án rendezett táncmulatság alkalmából a könyvtár javára kegyadományait utólagosan beküldötték: Nagys. Hanvay Aladár ur 5 frtot, Szolga Mihály 1 frtot, Id. Katona József 1 frtot, Ifj. Gál János 1 frtot így összesen a nevezett ezétra befolyt 20 forint 56 kr. Fogadják a nemes szívü adományozók hálás köszönetét Fövenyessy Bertalan, énekvezérnek.

"The Gresham" életbiztosító társulat Londonban. E társulat évi jelentése, mely az 1888. június 30-án befejezett 40. üzletéről szól és a részvényesek 1888. decz. 28-án tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, annak következő főpontjait közöljük: Az elmúlt év eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó év alatt 5932 biztosítási ajánlat nyújtott be 50,971.150 frank értékben, melyek közül elfogadottat 5317 db. 43,993.750 frank biztosítási összeggel és erről a megfelelő számú kötvény ki is állított. A díjbevétel a visszbiztosítási díjak levonása után 14,944,278 fran 95 ctsra rug, mely összegben az 1,596,249 frank 17 cts-t tevő első évi díjak befoglaltatnak. A kamatszámra mérlege 4,217,019 frank 78 cts-ot tesz, a mi által a társulat évi jövedelme a díjbevétel hozzájárulásával 19,161,298-73 frank-ra emelkedett. A társulat az elmúlt év folyamában 8,478,973 frk 10 cts-ot utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt kihazasítási és vegyes biztosítások fejében fizetett a társulat 2,082,000 frank 75 cts-ot, kötvények visszaváltására 1,138,935 frank 10 cts-ot fardított. A biztosítási és járadékalapot 4,243,651 frank 35 cts-mel gyarapodtak. Az összes eszelekvő vagyon az üzleti év végével 102,846,222 frk 47 cts-ra rugott Tökebelekfeletések: 572,238 frk 03 cts, a birtk kormány értékeiben, 528,113 frk 23 cts, az indiai és gyarmati kormányok értékeiben: 15,518.180 frank 75 cts., idegen államok értékpapiraiban: 2,374,307 frk 18 cts, vasuti részvényekben, elsőbbségek és garantált: 43,316,000 frank 63 cts, vasuti- és egyéb kölesön-kötvényekben: 16,347,199 frank 28 cts, a társaság ingatlanaiiban, mely összegben a társaság bécsi és budapesti házainak értéke befoglaltatik: 8,488,624 frk 55 cts. jelzálogban és végül 15,701,559 frk 34 cts különböző értékben. A budapesti fiókigazgatóság az intézet saját palotájában a Ferencz József-terén van.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. Rimaszécs. A tudósítást köszönjük.
K. A. Budapest. „Ninesen-e még elfeledve a dal?”
B. B. Serke. A második költeményt később használjuk föl.
X. Y. „El, el a világ zajából. . .” el, el a papir kosárba! Csak még egy kísérlet s tüstént írunk az édes apjának.
Vidéki. Ismételen ki kell nyi vántanunk, hogy egyházi ügyekbe oly esetekben nem avatkozunk, ha azokat magunk is nem ismerjük. Ügye orvoslása feggett tessék a felettes hatósághoz fordulni.
J. E. Tiszolcz. Fogadd köszönetem soraidért, melyeket mindenkor szivesen fogadok.

Felolós szerkesztő: **Dr. VERES SAMU.**

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

8770. sz. — A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömörmezei Nép és Iparbank** végrehajtónak **Koták András** végrehajtást szenvedő elleni 150 frt tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a Rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsó-Pokorágy község határában fekvő az A.-Pokorágyi 16. sztkvben foglalt Koták Adnrás nevéll álló A. I. 1—18. sorszám alatt foglalt 1/8. urbéri telekre, 16/a. számú házra az árverést 619 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrend. e. és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi ápril hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Alsó-Pokorágy községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 61 frtot 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1888. évi decz. hó 22. napján. A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Hánrich, kir. tszéki bíró.

1—3 Kiadó lakás.

Rimaszombatban egy nyolcz szoba, két konyha, kamra és pinczéből álló emeleti lakás — mely esetleg két lakásra is felosztható — folyó 1889. év május hó 1-étől bérbe vehető. — Értekezhetni **Samarjay János** tulajdonossal.

Hirdetmény.

8359. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy a **Dapny-Palcz Mária** végrehajtónak **Figei Zsuzsanna** és **István** végrehajtást szenvedő elleni 110 frt 94 kr.

tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Alsó-Pokorágy község határában fekvő az alsó pokorágyi 100 sz. tjkvben foglalt Figei Zsuzsanna nevéll álló 31/b. hrsz. beltelekre, 50. sz. házra 175 frt. és az alsó-pokorágyi 31. sztkvben foglalt 26/b. 26/c. hrsz. beltelekből, és 29/a. sz. házból Figei Istvánt illető felelésére az árverést 259 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi február hó 25 ik napján d.-e. 10 órakor Alsó-Pokorágy községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az alsó-pokorágyi 100. sztkvi birtokra 17 frt 50 kr., és az alsó-pokorágyi 31. sztkvi birtokra 25 forint 90 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombatban, 1888. évi decz. hó 15. napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Hánrich, kir. tszéki bíró.

16/889. ú. sz. Hirdetmény.

Kiskoru **Arnisz Vilma, Mária**, kiskoru **Kalkstein Gyula** és **Arnisz Lajos** tulajdonát képező, a rimaszombati 581. tjkvi 964. hrzi számú belső ingatlanságnak önkéntes árverés útján leendő eladása Rimaszombat r. t. város árvaszékének 852/888. illetve 16/889. számú határozatával elrendeltetvén, árverési határnapul **folyó évi február hó 15-ik napjának d.-u. 2 órája** városunk közházához ujabban kitévetik; arra a venni szándékozók azon értesítés mellett hivatnak meg, hogy a módosított árverési feltételek **Huszth Lajos** árvaszéki előadó hivatalos helyiségében addig is megtekinthetők.

Kelt Szab. Rimaszombat r. t. város árvaszékének 1889. évi január hó 18-án tartott üléséből.

Szabó György,
 árvaszéki elnök.

2—3

Házeladás.

A Losonezy-utczában egymás mellett fekvő **SENKA-féle házak és beltelkek**, — nemkülönb az ezekkel közvetlen összefüggésben levő **szántóföld** szabad kézből örök áron eladók.

A venni szándékozók kéretnek ajánlataikkal alulirothoz fordulni.

Rimaszombat, 1889. január hó 16.

2—3

Kishonthy Gyula, ügyvéd.

Meghívás.

A nyústyai takarékpénztár

III-ik évi

rendes közgyűlése

1889. évi február hó 17-én d.-u. 2 órakor a takarékpénztár helyiségében fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság jelentése az 1888-ik évi üzlet-eredményről, és a mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása, valamint a felmentvény megadása iránti határozat hozatal.
4. Indítványok.

Kelt Nyústyán, 1889. évi január hó 27-én.

Az igazgatóság.

Táncztanítási jelentés.

Tisztelettel hozom az érdekelt szülők és gyámok tudomására, miszerint az évenkint Rimaszombatban megtartatni szokott táncztanítási tanfolyamot folyó évi február hó 3-án kezdem meg. — Jelentkezések addig is Kossuth-utczai lakásomon eszközölhetők.

Rimaszombat, 1889. január 20.

ZSEMBERY ADOLF, táncztanító.

Főüzlet: **RIMASZOMBAT.**

Raktár: **KOKOVA.**

Építetők, gazdák és iparosok figyelmébe.

Van szerencsénk a nagyérdemü közönségnek becses tudomására hozni, miszerint a kokovai **gróf Forgách-féle uradalmi erdőségek összes termelendő fa-anyagát**, ugymint: **deszkákat, zsindelet, gerendákat, szarufákat, fenyő- és nyír rudakat** több évre megvettük, mi által azon helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget bármely megyei fakereskedő-czegnél olescbban szolgálhatjuk ki.

A tisztelt verők érdekében és kényelmére megrendeléseket — ugy a vidékre mint helyben is — házhoz szállítva elfogadunk, mely alkalmakkor a legolesőbb fuvardijak fognak felszámítottatni.

Megjegyezzük, hogy a fa-anyagok ugy a helybeli fő-üzletünkben, mint a **Kokován levő raktárunkban** is átvehetők, illetve bármely helyről tovább szállíthatók.

Magunkat a nagyérdemü közönség becses figyelmébe ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

Rimaszombat, 1888. február hó 1-én.

KOHN és GOTTLIEB,
 épületi faanyag kereskedők.

Főüzlet: **RIMASZOMBAT.**

Raktár: **KOKOVA.**

Hirdetmény.

7887. sz. A rimaszombati kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztár** végrehajtónak **Duschek Vincze** rimaszombati lakos hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 95 frt tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimaszombat város határában fekvő a rimaszombati 397. sztkvben foglalt 4319. 1392. 4237/a. hrsz. és a rimaszombati 983. sztkvben foglalt 2936. hrsz. alatti Duschek Vincze nevéll álló és a tagosítás folytán XI. 2. és XVIII. 29. alatti kibasított ingatlanokra az árverést 520 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi ápril hó 2-ik napján d. e. 10 órakor a rimaszombati kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 52 frtot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. évi január 8-ik napján. A rimaszombati kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.
Hánrich, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

8728. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Tiszolczy kölesönsegélyző szövetkezet** végrehajtónak a **tiszolczyi szüresapó (posztókészítő) társulat** végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Tiszolcz község határában fekvő a tiszolczyi 280. sztkvben foglalt Posztó készítő (szüresapó) társulat nevéll álló 398. hrszámra 2 frt, és 322. hrszám alatti malomra 400 frt, és az 1636. hrszámra csapóházra az árverést 120 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi ápril hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Tiszolcz községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis a 398. hrszámra 20 frt, a 322. hrszámra 40 frtot, és az 1636. hrszámra 12 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1889. évi jan. hó 3-ik napján. A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.
Hánrich, kir. tszéki bíró.